

KVALITETSDEKLARATION

Gymnasieskolans betygsuppgifter

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Skolväsendet och barnomsorg

Produktkod

UF0102

Referenstid

Läsåret 2019/20

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet	8
4 Tillgänglighet och tydlighet	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	9
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sam användbarhet i övrigt	10
5.4 Numerisk överensstämmelse	10
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	10
C Bevarande och gallring	10
D Uppgiftsskyldighet	10
E EU-reglering och internationell rapportering	11
F Historik	11
G Kontaktuppgifter	11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistikens syfte är att visa antal elever i gymnasieskolan, vilka erhållit betygstyperna examensbevis, studiebevis eller International Baccalaureate från skolenheter med stadsbidrag. Statistiken visar även genomströmning och övergång till högskola och Komvux.

Uppgifterna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det ska ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken över antal elever som erhållit betygsuppgifter har användare såväl inom som utanför utbildningssektorn. Informationsbehovet omfattar övergripande statistik om antal elever vilka erhållit en betygstyp på de olika gymnasieprogrammen.

Huvudanvändarna är Skolverket (det nationella uppföljningssystemet samt den officiella statistiken), SCB:s prognosinstitut, Utbildningsdepartementet, Universitetskanslersämbetet, skolenheter, kommuner och andra skolhuvudmän, företag, forskare och massmedia. Statistiken ingår i Skolverkets nationella uppföljningssystem samt den officiella statistiken. Statistiken används också bland annat för att utvärdera hur skolenheter, kommuners och huvudmännens behörighetsmått och genomsnittliga betygspoäng förändras över tid. Uppgifterna i registret används även till den internationella rapporteringen.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna redovisar antal elever som erhållit examensbevis, studiebevis eller International Baccalaureate.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen är samtliga elever inskrivna i avgångsklass i gymnasieskolan.

Målpopulationen är samtliga elever inskrivna i avgångsklass i gymnasieskolan aktuellt läsår i gymnasieskolans kommunala, landstingskommunala och fristående skolenheter med kommun- eller stadsbidrag. Elever inskrivna i gymnasiesärskola ingår inte i redovisningen.

Målobjekt utgörs av elever inskrivna i avgångsklass i gymnasieskolan. Observationsobjekten överensstämmer med målobjekten då de är av samma objektstyp, dvs. individer.

1.2.2 Variabler

Målvariabler i undersökningen stämmer överens med intressevariabler. Nedan anges de målvariabler/intressevariabler som redovisas i statistiken. Motsvarande observationsvariabler härleds från Registret över totalbefolkningen (RTB), Skolverkets skolenhetsregister samt Universitets- och högskolerådet (UHR) och SCB:s betygsuppgiftsrapportering. Även om mål- och observationsvariabler överensstämmer väl, finns en principiellt viktigt skillnad gällande de observationsvariabler som härleds från RTB:s målvariabler avser de förhållanden som skulle gälla om personen var korrekt folkbokförd enligt gällande regelverk, medan observationsvariablerna avser de förhållanden som faktiskt finns registrerade.

Betygstyp. Anger typ av betyg. Observationsvariabeln samlas in från UHR:s och SCB:s betygsuppgiftsrapportering.

Folkbokföringskommun (och län). Elevens folkbokföringskommun. Observationsvariabeln härleds från RTB.

Föräldrars högsta utbildningsnivå. Förgymnasial, gymnasial samt kort eller lång eftergymnasial utbildning. Avser biologiska föräldrar. Observationsvariabeln härleds från Utbildningsregistret.

Genomsnittlig betygspoäng: Summan av kursernas poäng viktade med betyget dividerat med totalpoäng. Från och med 2010 beräknas den genomsnittliga betygspoängen endast på kurser som ingår i det fullständiga programmet. Genomsnittlig betygspoäng för examensbevis beräknas enligt ny metod i och med gymnasiereformen Gy2011. Enligt den nya metoden beräknas genomsnittlig betygspoäng genom att poäng tilldelas för vart och ett av en elevs kursbetyg. Betyget A i en kurs ges värdet 20 poäng, betyg B 17,5 poäng, betyg C 15 poäng, betyg D 12,5 poäng, betyg E 10 poäng samt betyg F 0 poäng. Poängen per kurs multipliceras sedan med kursens omfattning i gymnasiepoäng. Summan av de viktade kurspoängen divideras sedan med 2400, vilket är den totala mängden gymnasiepoäng som eleven betygssätts ifrån F till A. Gymnasiearbete och kurser lästa inom utökad program exkluderas från beräkningen. Observera att genomsnittlig betygspoäng inte är samma mått som meritpoäng som används vid antagning till universitet och högskolor. I beräkning av genomsnittlig betygspoäng ingår aldrig utökade kurser eller kurser som ger extra meritpoäng (exempelvis vissa kurser i moderna språk).

Grundläggande behörighet: Grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier.

Gymnasieprogram. Det finns 18 nationella gymnasieprogram, 4 introduktionsprogram, riksrekryterande utbildningar med egna examensmål samt Internation Baccalaureate. Observationsvariabeln är studievägs kod som samlas in från UHR:s och SCB:s betygsuppgiftsrapportering.

Huvudman. Anger vilken typ av huvudman en skolenhet har; kommun, landsting eller enskild. Observationsvariabeln härleds från Skolverkets skolenhetsregister.

Kursbetyg. A-E (= godkänt), F (= icke godkänt)

Kön. Kvinnor, män. Observationsvariabeln härleds från individens personnummer eller samordningsnummer. För elever med skyddad identitet eller utan svenska personnummer, härleds kön från individens tillfälliga personnummer.

Profil. Anger profil tekniskt fjärde år. De fyra profilerna är Design och produktutveckling, informationsteknik, produktionsteknik och samhällsbyggande. Observationsvariabeln är studievägs kod som samlas in från UHR:s och SCB:s betygsuppgiftsrapportering.

Skolenhet. En skolenhet utgör en administrativ enhet där undervisning bedrivs och där det finns en rektor som ansvarar för ledning och samordning av det pedagogiska ansvaret. Observationsvariabeln samlas in från UHR:s och SCB:s betygsuppgiftsrapportering.

Svensk bakgrund. Inrikes födda i Sverige med minst en inrikes född förälder

Utländsk bakgrund. Utrikes född eller inrikes född med två utrikes födda föräldrar. Observationsvariabeln hämtar från RTB.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken anges som antal, andelar, summor, medelvärde och spridningsmått.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter följande grupperingar:

Riket, huvudman, kön, svensk/utländsk bakgrund, nyinvandrad, föräldrars högsta utbildningsnivå, betygstyp, gymnasieprogram/inriktning, profil (tekniskt fjärde år), genomsnittlig betygspoäng, grundläggande behörighet till universitet och högskolestudier, huvudman, utökat program.

1.2.5 Referenstider

Referenstidpunkt är läsåret 19/20.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken över gymnasieskolans betygsuppgifter är en totalundersökning på individnivå och den allmänna bedömningen är att den statistik som redovisas håller god kvalitet. Materialet granskas löpande under insamlingens gång och huvudmännen till skolenheterna som finns inrapporterade i materialet kontaktas vid större avvikelser från föregående års rapportering. Huvudmännen får även en återslagrapport om antal elever som erhållit examensbevis, studiebevis och gymnasieintyg för huvudmannen totalt och per skolenhet och har därför möjlighet att återkoppla om något inte skulle stämma.

SCB granskar även uppgifterna tillsammans med andra register (elevskolenhetsregister samt Registret över totalbefolkningen) för att säkerställa hög kvalitet.

För RTB har kontrollundersökningar gjorts där uppgifterna jämförts i RTB med Skatteverkets folkbokföringsdatabas. Dessa visar på att innehållet i

folkbokföringen och RTB överensstämmer i mycket hög grad och att tillförlitligheten är god i RTB.

Undersökningen är en totalundersökning varpå det inte skattas något osäkerhetsintervall. Målstorheterna i undersökningen skattas genom summering av det totala antalet aktuella registerposter i aktuell version av registret. Skattningsförfarandet beror inte av några modellantaganden. Inga justeringar för bortfall görs då bortfallets inverkan på statistikens kvalitet bedöms vara försumbar. Bortfallet är lågt och har ingen inverkan på statistiken.

2.2 Osäkerhetskällor

I statistiken finns ett fåtal individer utan giltigt personnummer. Det innebär att det för dessa individer inte går att koppla på någon bakgrundsinformation från andra personregister. Därmed ingår dessa individer inte i flertalet av de redovisningsgrupper som används.

En annan osäkerhet är om alla betygsuppgifter för elever med skyddad identitet eller utan svenska personnummer är rapporterade, se avsnitt 2.2.3 *Mätning*.

2.2.1 Urval

Statistiken baseras på en totalundersökning och påverkas därmed inte av urvalsosäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen består dels de betygsuppgifter som redovisats till UHR från alla gymnasieskolor med avgångselever. För de gymnasieskolor som inte är anslutna till UHR utgörs också ramen av de betygsuppgifter som redovisas till SCB direkt från gymnasieskolorna. Populationen hämtas från skolenhetsregistret över alla aktiva skolenheter och anses sammanfalla väl med rampopulationen.

Om en skola har elever som erhållit betygsuppgifter och detta inte rapporteras via UHR eller till SCB utgör dessa elever en undertäckning i statistiken. Inga studier har genomförts särskilt kring detta men då betygsuppgifter inkomna till UHR utgör underlag för antagning till högskolan är det troligt att eventuellt ofullständig rapportering uppmärksammas och åtgärdas. När det gäller elever med skyddad identitet eller utan svenska personnummer är osäkerheten större.

Huvudmän får en återrappport med antal elever som erhållit examensbevis, studiebevis och gymnasieintyg för huvudmannen totalt och per skolenhet före publicering och har därmed möjlighet att göra en korrigering om något skulle vara fel.

Viss övertäckning kan förekomma i ramen men detta bedöms inte påverka statistiken. Inga studier har gjorts på denna övertäckning, men den antas omfatta ett fåtal elever och ha en försumbar inverkan på statistiken.

2.2.3 Mätning

Huvuddelen av uppgifterna om gymnasieskolans betygsuppgifter samlas in via Universitets- och högskolerådets betygsdatabas. Vilka uppgifter som ska

samlas in framgår av UHR:s tekniska specifikation. Den tekniska specifikationen går att finna på SCB:s uppgiftslämnarsida för undersökningen gymnasieskolans betsuppgifter www.scb.se/gymnslutbetyg.

Skolenheter som inte har avtal med UHR eller utfärdat nytt grundskolebetyg lämnar själva uppgifter direkt till SCB. Merparten av de skolenheterna lämnade betygsuppgifter till SCB via datafiler alternativt webbenkät. Instruktioner, kodförteckningar och mallar för uppgiftsinsamling finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/gymnslutbetyg.

Det finns en osäkerhet om alla betygsuppgifter för elever med skyddad identitet eller utan svenska personnummer rapporteras in. I SCB:s insamling är det möjligt att rapportera in dessa elever med så kallade tillfälligt personnummer. I dagsläget tar ej UHR in tillfälliga personnummer i betygsdatabasen. Tillfälliga personnummer räknas dock inte med i statistiken varpå detta inte utgör något problem för undersökningen.

2.2.4 Bortfall

Svarsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värdet på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt (t.ex. person, företag, kommun osv.) är det frågan om *objektsbortfall*; saknas enbart vissa värden, handlar det om *partiellt bortfall*.

Objektsbortfall har inte kunnat identifieras i undersökningen.

Partiellt bortfall förekommer för några variabler. Skolenheterna rapporterar in elever med skyddad identitet eller utan svenskt personnummer genom att skapa ett tillfälligt personnummer som inte återfinns någon annanstans. Detta medför att bakgrundsvariabler såsom födelseland och hemkommun saknas för dessa elever. Läsåret 2019/20 är 31 distinkta tillfälliga personnummer inrapporterade. Partiellt bortfalls finns även för två elever som erhållit examensbevis men rapporterats in med för få godkända (2150) poäng. Detta påverkar enligt vår bedömning inte statistiken.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den "mänskliga faktorn", t.ex. beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de ska inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minimera riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den "mänskliga faktorn", både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

Inkommet material bearbetas maskinellt enligt på förhand fastställda rutiner. Exempel på kontroller som genomförs är samgranskning mot registren över elever i gymnasieskolan. Vidare kontrolleras bl. a. felaktiga studievägs-koder

och kurskoder med hjälp av studievägsregistret samt kursregistret, att eleverna återfinns i realistiska åldersspann, dubletter etc.

Resultaten har rimlighetskontrollerats kontinuerligt under arbetets gång och det finns inget som tyder på att det finns några fel från bearbetningsfasen som kan snedvrída statistiken.

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Denna kvalitetsdeklaration avser enbart den slutgiltiga statistiken.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden beräknat från den senaste referenstidpunkten till redovisning är ca. 6 månader.

3.2 Frekvens

Uppgifterna samlas in årligen. För gymnasieexamen, studieintyg och studiebevis sker mätning kring 18 juni och för International B sker mätning kring 1 september. Den slutgiltiga statistiken redovisas årligen.

3.3 Punktlighet

Publiceringen sker enligt Publiceringsplanen för serien Sveriges officiella Statistik, www.scb.se, och skolverkets publiceringsplan, www.skolverket.se

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på Skolverkets webbplats www.skolverket.se. Statistik publiceras också i Skolverkets olika publikationer t.ex. "Officiell statistik för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning", "Barn, elever, personal och utbildningsresultat - jämförelsetal för skolhuvudmän" och "Beskrivande data".

Möjlighet finns även att jämföra statistik på riks-, läns- och kommunnivå i jämförelsetalsdatabasen www.jmftal.artisan.se.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Skolverket svarar på frågor om den publicerade statistiken och utför på beställning enklare specialbearbetningar av primärmaterial. Statistikfrågor kan skickas till funktionsbrevlådan utbildningsstatistik@skolverket.se.

SCB utför på beställning mer omfattande specialbearbetningar av primärmaterial.

4.3 Presentation

Publicering på Skolverkets webbplats består dels av standardiserade tabeller, dels av PM och webbtexter samt mer utförliga publikationer som belyser och kommenterar aktuell statistik.

4.4 Dokumentation

Statistik över gymnasieskolans betygsuppgifter är dokumenterad enligt SCB:s dokumentationssystem i samråd med Skolverket. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i Dokumentation av mikrodata (MetaPlus). Samtliga dokumentationer är tillgängliga på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0102.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Insamlingen har i stort sett bedrivits likadant sedan läsåret 2001/02. Sedan 2001/02 sker insamlingen i samarbete med Universitets och högskolerådet, UHR (tidigare Verket för högskoleservice, VHS), från vilka SCB erhåller betygsuppgifter i mitten av juli. Betygsuppgifter för elever vilka inkommit till UHR efter juli månad erhåller SCB under augusti och september. De skolenheter som inte är anslutna till UHR lämnar själva uppgifter om betygsuppgifter direkt till SCB. Betygsuppgifter för elever avgångna från tekniska fjärde år lämnas också direkt till SCB.

För elever som återfinns i årskurs 3 aktuellt år, men som inte tar ut gymnasieexamen och som inte återfinns i årskurs 3 efterföljande läsår, samlar SCB in studiebevis.

Under åren har gymnasieutbildningarna förändrats, vilket kan försvåra jämförbarheten över tid. Bland annat har programstruktur, innehåll och betygssystem ändrats i och med de olika reformer som genomförts. Det har också skett förändringar i skolornas organisation och huvudmannaskap. I början av 90-talet övergick skolorna från att vara statligt styrda till att vara kommunala. I samband med detta öppnades det upp för andra än kommuner, landsting och staten att bedriva skolverksamhet med offentlig finansiering.

Statistiken från och med 1997 till och med 2010 är jämförbar. I juli 2011 trädde en ny gymnasiereform (Gy11) i kraft. Den gäller from läsåret 2011/12 för elever som gick i årskurs 1. Flera förändringar har skett i och med gymnasiereformen. I samband med gymnasiereformen har även nya program och en ny betygsskala införts. Juni 2015 upphörde övergångsregler för de elever vilka påbörjat gymnasiet innan läsåret 2011/12. Från och med 2014 påbörjas en ny tidsserie då elever som avslutar gymnasieskolans nationella program med examensbevis finns med i statistiken.

Från och med 1 juli 2011 har begreppet "skola" ersatts av ett nytt organisatoriskt begrepp - skolenhet. Införande av skolenhetsbegreppet innebär att jämförelse mellan skolor eller avseende antal skolor inte kan göras för tidsperioden som sträcker sig över angivet datum.

På individnivå är det inte möjligt att göra jämförelser över tid för elever med tillfälliga personnummer.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan redovisningsgrupperna (se avsnitt 1.2.4 *Redovisningsgrupper*) anses generellt vara god i och med att redovisningsgrupperna i flertal fall bygger på variabler som härleds från kvalitetsgranskade register hos SCB. Exempelvis är grupperna

Svensk/utländsk bakgrund, Föräldrars utbildningsnivå, kommun, län hämtat från RTB vid tidpunkten för insamlingen Dock kan jämförbarheten för kommuner och skolenheter med få antal elever bli missvisande då variationen av elever kan vara stor.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken passar bra att sammanvända med annan statistik inom skolan, exempelvis registren Grundskolan: slutbetyg, Gymnasieskolan; elever, övergång till högskolan eller pedagogisk personal. Genom att samköra med dessa register ges möjlighet att följa eleverna från grundskola till högskola och etablering på arbetsmarknaden efter avslutad gymnasieskola.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Elever som saknar uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå kan inte kategoriseras och ingår inte i redovisningen av Exceltabeller.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)). För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen ([2001:99](#)) om den officiella statistiken, förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:142](#), senaste ändring 2019:19.

Enligt ovanstående dokument gäller uppgiftsskyldighet för följande:

- Gymnasieexamen för de elever som avslutat gymnasieskolans program eller International Baccalaureate.
- Elever i årskurs tre som inte erhållit gymnasieexamen: studiebevis.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken berörs av kommissionens förordning (EU) nr 912/2013.

Förordningen är utfärdad 23 september 2013 och reglerar bland annat referensperioder för och vilka uppgifter som efterfrågas i den internationella rapporteringen. Rapportering sker en gång årligen i september. Uppgifter från insamlingen rapporteras bl.a. till OECD och Eurostat.

F Historik

Uppgifter om gymnasieskolans betygsuppgifter har samlats in på individnivå sedan 1973. Sedan 1985 finns uppgifter om kurser och kursbetyg.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Skolverket
Kontaktinformation	Christina Sandström
E-post	christina.sandstrom@skolverket.se
Telefon	08-527 332 00